

เอกสารข่าว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา
ฉบับที่ ๓๕/๒๕๖๔ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๓๕/๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมกรรมการ CA 426 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (โปรแกรม Cisco Webex Meetings) โดยมี นายสมชาย แสวงการ ประธานคณะกรรมการ เป็นประธานการประชุม และมีประเด็นพิจารณาสำคัญ ดังนี้

พิจารณาติดตามการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ประเด็นการลดโทษและการจัดลำดับชั้นนักโทษในคดีอาญาร้ายแรง หรือคดีทุจริตคอร์รัปชัน

ที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณาติดตามประเด็นการลดโทษและการจัดลำดับชั้นนักโทษในคดีอาญาร้ายแรงหรือคดีทุจริตคอร์รัปชัน กรณีดังกล่าวได้รับความสนใจจากประชาชนเนื่องจากมีการลดโทษให้กับผู้ต้องราชทัณฑ์ ที่ถูกจำคุกในคดีทุจริตคอร์รัปชัน ที่สร้างความเสียหายให้กับประเทศเป็นอย่างมาก โดยที่ผู้ต้องราชทัณฑ์ในคดีดังกล่าวได้รับการลดโทษมากถึง ๔ ครั้งในรอบหนึ่งปี ทำให้สังคมเกิดความสงสัยและไม่อาจยอมรับได้ โดยมีผู้แทนจากกระทรวงยุติธรรม เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการประกอบด้วย

๑. ว่าที่ร้อยตรี ธนกฤต จิตรอารีย์รัตน์ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๒. นายสทการณ เพ็ชรนรินทร์ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม
๓. นายณรงค์ จุ้ยเส่ย รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

กระทรวงยุติธรรมให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า การลดโทษเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ ซึ่งมีสาระสำคัญจะแบ่งโทษเด็ดขาดออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ กลุ่มนักโทษเด็ดขาดที่จะได้รับการปล่อยตัว กลุ่มที่ ๒ กลุ่มนักโทษเด็ดขาดที่ไม่เข้าข่ายกลุ่มที่ ๑ ซึ่งจะได้รับการลดโทษตามสัดส่วนที่แตกต่างกันออกไปตามชั้นและประเภทคดี และกลุ่มที่ ๓

คือ กลุ่มที่ไม่ได้รับประโยชน์ตามกลุ่มที่ ๒ โดยจะมีการกำหนดประเภทคดีเอาไว้แล้ว ๔ ประเภทคดี ได้แก่ (๑) คดีอาญาทั่วไป (๒) คดีอาญาร้ายแรง (๓) คดียาเสพติดรายย่อย (๔) คดียาเสพติดรายใหญ่

สำหรับคดีการทุจริตคอร์รัปชัน ถือเป็นคดีอาญาร้ายแรงที่ถูกกำหนดไว้ในบัญชีแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ มาโดยตลอด และได้มีการเพิ่มเติมความผิดเรื่องการทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาโดยตลอด และได้ลดหย่อนผ่อนโทษในสัดส่วนที่น้อยกว่าคดีอาญาทั่วไป

คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะแนว ดังนี้

๑. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ๓ ระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ดังนี้

ระยะสั้น ควรตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการลดหย่อนโทษให้กับผู้ต้องขังคดีทุจริตคอร์รัปชัน โดยมีผู้แทนจากศาล พนักงานอัยการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนสื่อมวลชน ฯลฯ โดยให้ตรวจสอบหลักเกณฑ์และกระบวนการเลื่อนชั้นนักโทษที่มีรายชื่อเข้าเกณฑ์ลดโทษในคดีร้ายแรงสำคัญเป็นพิเศษ และตรวจสอบกระบวนการภายในของกรมราชทัณฑ์ ในการใช้ดุลยพินิจทุกขั้นตอนในการพิจารณาเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดเป็นขั้นดี ขึ้นเยี่ยมอย่างต่อเนื่องว่ามีเหตุต้องสงสัยหรือไม่ที่อาจมุ่งให้เฉพาะนักโทษเด็ดขาดบางคน มีคุณสมบัติเข้าเกณฑ์ได้รับสิทธิพิเศษต่อเนื่อง

ระยะกลาง เห็นควรให้คณะรัฐมนตรีหรือประชาชน เสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้เพิ่มระยะเวลาปลอดภัยแก่สังคมเป็นระยะเวลา ๑๕ - ๒๐ ปี เมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้มีโทษหนักประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือมีโทษจำคุกในคดีสำคัญพิเศษร้ายแรง และให้ศาลเป็นผู้พิจารณาและสั่งการลดโทษหรือพักโทษหรือปล่อยนักโทษก่อนกำหนด โดยเฉพาะคดีความผิดภัยสังคมร้ายแรง พร้อมกับแก้ไขกฎกระทรวงและระเบียบราชทัณฑ์ที่ทำให้เกิดปัญหาการใช้ดุลยพินิจ และต้องจัดให้มีหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่เข้าประเมินผู้ต้องราชทัณฑ์ก่อนที่จะมีการลดโทษหรือปล่อยตัวผู้ต้องราชทัณฑ์

ระยะยาว การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๑ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดในคดีอาญาร้ายแรงได้รับการลงโทษจริงมากกว่ามีข้อจำกัดจำคุกไว้ไม่เกิน ๕๐ ปี ในส่วนของการแก้ไขปัญหาพื้นที่เรือนจำไม่เพียงพอกับผู้ต้องขัง (คนล้นคุก) ควรหามาตรการอื่น ๆ มาดำเนินการแทนการจำคุก เช่น มาตรการปรับแทนการจำคุก การบำเพ็ญประโยชน์ทางสังคม การบำบัดยาเสพติด การบำบัดพฤติกรรมทางจิตวิทยา การจำกัดบริเวณผู้ต้องขังโดยใช้กำไลข้อมืออิเล็กทรอนิกส์ (EM) เป็นต้น

๒. สำหรับการจัดทำฐานข้อมูลผู้ต้องขังเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเสนอชื่อเพื่อขอรับการอภัยโทษในแต่ละปี ควรมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลผู้ต้องราชทัณฑ์ขนาดใหญ่ (Big Data) โดยใช้ฐานข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมือ (Fingerprint) จำแนกโทษของผู้ต้องราชทัณฑ์ ข้อมูลกระทำความผิดซ้ำ และพฤติกรรมแห่งคดี อันจะเป็นส่วนช่วยในการใช้ดุลยพินิจและพัฒนาระบบของกรมราชทัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น

